

REVIVAL

Wedstrijdzeilen

VAN DE KWARTTONNER

ZO POPULAIR ALS IN DE JAREN '60, '70 EN '80 ZAL HIJ NIET MEER WORDEN. TOCH KENT DE KWARTTONNER EEN OPVALLENDE OPLEVING. NU ZE VOOR EEN REDELIJK KLEIN BEDRAG TE KOOP LIGGEN EN DE COMPETITIE IN ERE HERSTELD IS, BEGINT DE ROEMRUCHE KLASSE AAN EEN TWEEDE LEVEN.

Waarschip Kwarttonner

Ontwerper

Klaas Kremer

Met bemanning in actie tijdens de Quarter Ton Cup van 1968 voor Breskens waar zij als tweede finishten.

De kwarttonner bewijst dat de crisis op de tweedehands botenmarkt ook voordelen heeft. Na de recente revival in Engeland werd in 2013 ook de bij ons ooit zo populaire klasse nieuw leven ingeblazen met het organiseren van de Dutch Quarter Ton Cup, waar prompt dertig kwarttonners voor inschreven. Vorig jaar werd een laagdrempelige wedstrijdserie opgetuigd, bestaand uit vier evenementen van de wedstrijdkalender. Dit jaar bestaat de Dutch Quarter Ton Cup uit vijf wedstrijden.

De lol van het kwartton-zeilen? "Het is ontzettend leuk om tegen min of meer gelijke boten een wedstrijd te zeilen. Met je kwarttonner vaar je in ORC4 vaak tegen grotere boten, wat het niet altijd even leuk en uitdagend maakt", aldus Hylke Steensma, een van de drijvende krachten achter het evenement. "In de kwarttonklasse zit alles vaak lekker dicht bij elkaar." Zelfs voor zeilers met een zeer beperkt budget zijn de boten die ooit ontworpen zijn voor de Quarter

Ton Cup - die jarenlang gold als het officiële WK offshore zeilen - wel heel erg aantrekkelijk geprijsde racertjes geworden. "Voor een paar duizend euro koop je er tegenwoordig een", zegt Steensma, die met zijn Ecume de Mer zelf ook meedoet aan het evenement. "Ik heb zelf een bestand met zo'n vierhonderd boten, maar er moeten er nog veel meer in Nederland liggen die voldoen aan de kwarttonformules."

Ontwerpvrijheid

Om verschillende soorten boten onder handicap tegen elkaar te laten racen werden in de jaren zestig meerdere klassen in het leven geroepen. De kwarttonklasse werd opgericht in 1967 met de Quarter Ton Cup als kampioenschap. Van 1967 tot en met 1996 waren de kwarttonners internationaal actief. In tegenstelling tot een eenheidsklasse, met identieke boten, was er veel vrijheid in het ontwerp en constructie, zolang het maar binnen de regels van de internationale RORC- (van 1967 tot en met 1970) of IOR-rating (1971-1996) bleef. Algemeen gesteld zijn kwarttonners kajuitboten van ongeveer 7 tot 8 meter. Maar over de jaren zijn er duizenden gebouwd volgens veel verschillende ontwerpen en daarom is het niet altijd duidelijk of een boot een originele kwarttonner is.

In de loop van de tijd zijn de formules een aantal keer bijgesteld, waardoor de boten behoorlijk veranderden. Ze werden groter,

"Voor een paar duizend euro koop je een kwarttonner"

De proto-kwarttonner 'Blauw als een Aap' in actie bij de eerste Dutch Quarter Ton Cup.

"Er zijn misschien wel duizend kwarttonners in Nederland"

Hylke Steensma is een van de drijvende krachten achter de heropleving van de kwarttonklasse.

sneller en minder extreem. De IOR-formules maakte het een periode aantrekkelijk om korte, brede boten te tekenen met een beperkte stabiliteit. Hierdoor wonnen rond 1977 boten met interne ballast en vaak een onbelast zwaard. Omdat voldaan moest worden aan zogenaamde puntmetingen, ontstonden soms boten met vreemde hobbels en bobbels in de romp. De stabiliteit werd gemeten zonder bemanning en apparatuur. In de haven lagen de bootjes dan ook voorover, wat tijdens het zeilen werd gecompenseerd door de bemanning. Later werden beperkingen gesteld aan onder andere de hoeveelheid mensen aan boord en het gebruik van exotische bouwmaterialen.

Bekende types

Veel bekende ontwerpers van nu begonnen ooit met het ontwerpen van kwarttonners. Vaak voeren professionele bemanningen prototypes naar de overwinning, waarna vervolgens de productie op gang kwam. Voorbeelden zijn de Spirit 24 (winnaar 1967), Ecume de Mer (1970 en 1972), Eygthene 24 (1973) en de Albin Accent (1974). Andere bekende kwarttonners die in Nederland varen zijn de Defender 15, Drifter 25, Oceaan 25, Zeeton 24 en de Westerly GK 24 (zie voor deze laatste ook pagina ??? van dit nummer). In de jaren zeventig en tachtig deden veel van deze boten mee aan wedstrijden en velden van meer dan twintig boten

Met de 'Oceaan 4' werd Cees van Tongeren 7e in Helsinki.

De razendsnelle Fauroux-kwarttonner 'Fool Proof' van Roel Foolen in actie.

waren geen uitzondering.

Nederlanders speelden een belangrijke rol in de ontwikkeling van de klasse, zoals Willem Akkerman en Klaas Kremer die eind jaren zestig onder andere de Waarschip kwarttonner (Waarschip 725) tekenden. Van deze lichte, stijve, hechthouten kajuitzeilboot werden meer dan 1500 exemplaren verkocht. Kremer zelf behaalde in 1969 een tweede plaats met het prototype tijdens de Quarter Ton Cup in Breskens. Ook Koos de Ridder en Jim Lensveld (Extension 24) en Cees van Tongeren (Oceaan 25) droegen hun steentje bij.

Laagdrempelig

Vanwege het slechte weer voorafgaand aan de Kwartton Cup in 2013 verschenen uiteindelijk 21 van de dertig ingeschreven boten aan de start. Voor de organisatie was dit reden om in 2014 meerdere evenementen te organiseren verspreid over het land. "Niet iedereen heeft natuurlijk zin en tijd om dagen met zijn boot onderweg te zijn om aan een wedstrijd mee te doen", zegt Hylke Steensma. Om de wedstrijden zowel eerlijk als laagdrempelig te houden, hebben de organisatoren ook de rating onder de loep genomen. Kwarttonners met een ORC meetbrief varen in de gemeten klasse. Kwarttonners zonder meetbrief krijgen een globale rating van de organisatie om kennis te maken en een keer mee te varen. De wedstrijdorganisatie hoopt op een hoge opkomst en denkt dat daar genoeg potentieel voor is. "Misschien zijn er bij elkaar wel duizend kwarttonners in Nederland, die soms een anoniem bestaan leiden in sloten en kleine binnenhavens." Steensma denkt dat door de prijsdalingen op de tweedehands markt een nieuwe doelgroep kan ontstaan voor de klasse. "Met een paar vrienden koop je voor iets van 2.500 euro een aardige boot. Dan is het alleen nog een kwestie van poetsen en gaan!" 🚗

"Een kwestie van poetsen en gaan!"

WIE KUNNEN MEEDOEN?

Aan de Kwartton Cup 2015 kunnen boten meedoen die zijn ontworpen volgens de (RORC of IOR) kwarttonregels of die in het verleden hebben meegedaan aan een Quarter Ton Cup. Op kwarttonzeilers.nl staat een overzicht van officieel erkende kwarttonners.

WANNEER?

- Dutch Quarter Ton Cup 2015
- 1. Van Uden Reco Stellendam Regatta, 18/19 april, Stellendam
- 2. Delta Lloyd North Sea Regatta, 22-25 mei, Scheveningen
- 3. Lenco Regatta (kwartton klassekampioenschap), 6/7 juni, Lelystad
- 4. Deltaweek, 27/28 juni, Zierikzee
- 5. Pampus Regatta 12/13 september, Durgerdam

RATING

De eerste kwarttonners zijn eind jaren zestig ontworpen en de laatste halverwege de jaren negentig. Er zijn dan ook nogal wat verschillen in ontwerp en snelheid. Het is volgens de organisatie van de Dutch Quarter Ton Cup dan ook niet mogelijk om zonder rating tegen elkaar te varen. De boten varen in één veld tegen

elkaar en er worden klassementen bijgehouden voor ORC-gemeten en ongemeten kwarttonners.

ORC-GEMETEN KWARTTONNERS

De meest nauwkeurige en gunstige rating krijg je door je boot ORC te laten meten. Bijkomend voordeel is dat je aan meer wedstrijden mee kan doen. Je kunt een afspraak maken met een door het Watersportverbond erkende meter. De Dutch 1/4 ton Fleet organiseert dit voorjaar, samen met het Watersportverbond en de Noordzee Club, gratis groepsmetingen voor kwarttonners. Zie kwarttonzeilers.nl voor data en locaties. Verlopen meetbrieven voor kwarttonners kunnen volgens de organisatie eenvoudig weer worden geactiveerd. Zie watersportverbond.nl. Meedoen zonder officiële ORC-meetbrief kan door uiterlijk twee weken voor het evenement via info@kwarttonzeilers.nl bij de Noordzee Club een Quarter Ton Rating aan te vragen. Dit is een globale rating waarmee je laagdrempelig aan het evenement mee kunt doen.